

De dag waarop de Peel trilde: hoe de Duitsers hun laatste tegenoffensief in Meijel begonnen en het dorp bezaaiden met mijnen

Bron: dagblad De Limburger (online 22-10 en bijlage VIA 23-10) door Marcel van Lier/Jos Pouls

De Duitsers sloegen in oktober 1944 nog eenmaal terug. — © Jos Pouls/Medelo Meijel

Meijel -

Op 27 oktober 1944 begon de slag bij Meijel, een ultieme poging van de Duitsers om de opmars van de geallieerden te stuiten. Exact tachtig jaar na dato verschijnt zondag een boek met enkele verhalen over het tegenoffensief, dat uitdraaide op een mislukking.

Voor Meijel was het de meest gewelddadige dag van de hele Tweede Wereldoorlog: 27 oktober 1944. De Duitsers hadden het dorp eind september na het opblazen van de kerk verlaten en zich verschanst achter de Peelkanalen. Meijel werd een spookdorp. De bevolking was geëvacueerd en op een enkele Amerikaanse of Engelse soldaat na viel er overdag niemand te bekennen. Na ruim een maand van doodse stilte gebeurde wat niemand had verwacht: op die bewuste inktzwarte dag startte de bezetter in alle vroegte een enorm tegenoffensief, bedoeld om de Brabantse corridor van de geallieerden te doorklieven. De geallieerden werden eerst zwaar onder vuur genomen en vervolgens bij Meijel, Heusden, Liessel en Ospel overrompeld door een 10.000 tot 15.000 man sterke troepenmacht. De Amerikanen waren geen partij voor de Duitsers, die in ijltempo richting Brabant oprukten. De BBC meldde zelfs dat de *Battle of Meijel* de zwaarste was sinds Normandië.

Zware verliezen

Het handjevol Meijelnaren dat nog in schuilkelders in het dorp zat om het vee te verzorgen, wist zich met de situatie geen raad. Granaten vlogen over hun huizen, mitrailleurs knetterden; het knalde zo hard dat horen en zien hen verging. Na twee dagen zaten de Duitsers al bijna in Deurne en Asten. Het tij keerde toen de Schotten de Amerikanen te hulp schoten. Onder zware verliezen aan beide kanten schoof het front vanaf 3 november weer de andere kant op, terug richting Meijel en verder naar Helden. Naast vele Duitse slachtoffers, lieten minstens honderd geallieerden het leven.

De Duitsers lieten bij hun terugtocht vele duizenden mijnen achter rond Meijel, dat een apocalyptisch tafereel bood. Her en der lagen gesneuvelde soldaten in provisorische graven, toegangswegen waren geblokkeerd door rokende wrakken van tanks en jeeps, bijna de helft van de huizen en boerderijen lag in puin.

Dagboek

Tachtig jaar later presenteert heemkundevereniging Medelo een boek met nooit eerder gepubliceerde verhalen over de oorlog in Meijel. Drie daarvan beschrijven wat er in die spannende herfst van 1944 gebeurde. Herman Cromptvoets doet dat aan de hand van het onlangs ontdekte dagboek van Anna van de Manakker, onderwijzeres in Beringe en woonachtig op de Roggelsedijk in Meijel. Jos Pouls schreef over de *gesel van de mijnen*, die tientallen burgers het leven kostten, en over de tot voor kort onbekende begraafplaats voor Duitse soldaten die van 1945 tot 1950 aan de Astenseweg lag.

Duitse soldaten bij de Heldense brug, waar op 10 mei 1940 fel werd gevochten. — © Jos Pouls/Medelo Meijel

Verder beschrijft Fons van der Mullen het felle gevecht rond de Heldense brug op 10 mei 1940, waarbij vijftien Duitse militairen omkwamen, en legt Mart Heber uit hoe Meijel tijdelijk het centrum van het Duitse zoeklichten-netwerk werd.

Na de boekpresentatie in D'n Binger, die zondag om 13.30 uur begint, krijgen leerlingen van basisschool Den Doelhof de kans om in oorlogsvoertuigen een rit te maken langs het Meijelse front. Opgave hiervoor is mogelijk via hlansbergen@tiscali.nl.

Het boek getiteld Meijel 80 jaar bevrijd kost 14 euro en is elke zondagmiddag in oktober en november verkrijgbaar in Truijenhof.

Bestellen kan ook via: info@medelo.nl